

Optometry Wales is the professional umbrella body representing all primary care optometrists, dispensing opticians, and optometric practices in Wales. Our purpose is to represent the profession at all levels in Wales, and we lead national NHS optometry primary care service contract negotiations, on behalf of the Regional Optical Committees in Wales.

NHS Services in Optometry practices across Wales stop people going blind.

Ahead of the 2026 Senedd elections, Optometry Wales has identified five key areas that we believe political parties must prioritise to ensure the future sustainability and effectiveness of optometry services across Wales during the next Senedd term.

1. A Digital Strategy for Optometry

Patients are at the heart of all we do. Improving safety through timely and accurate sharing of patient information between practices and all areas of the NHS, whether primary or secondary care, will reduce administrative burden, improve efficiencies, and better capture data

2. Streamlining Optometry Legislation

Despite contract reform, optometry legislation in Wales remains fragmented causing complexity, confusion and delays improvements being enacted. Streamlining this legislation is essential to ensure that eye care services are efficient, accessible, and aligned with modern healthcare needs. A combined set of regulations would secure this.

3. A national workforce strategy for the optometry workforce in Wales

The ageing population and increasing prevalence of eye conditions in Wales, including cataracts, glaucoma, and age-related macular degeneration, has seen demand for optometric and ophthalmological services growing. A national workforce strategy for optometry, based on service modelling, is crucial to address the current and future challenges in eye care delivery. Wales needs an optometry workforce - from Optical Assistants to Optometrists with higher levels of qualifications – ready to deliver across all areas of Wales. The strategy must address rurality issues and consider solutions for the future, such as training opportunities and apprenticeships.

4. Public Education Campaign

Awareness of optometry and the services it provides as part of the NHS needs to be increased. This is particularly important for urgent eye care services and will ensure patients think optometry first. This will save unnecessary trips to general practice or emergency care, and ensure patients receive appropriate treatment quickly and safely.

5. Funding for optometry in line with other primary care contractors in Wales

We call on the next Welsh Government to bring primary care optometry financial uplifts in line with those offered elsewhere in primary care in Wales and introduce a premises improvement grant scheme for optometry practices to support the delivery of NHS clinical services.

Optometreg Cymru yw'r corff ymbarél proffesiynol sy'n cynrychioli'r holl optometryddion gofal sylfaenol, optegwyr dosbarthu, a phractis optometrig yng Nghymru. Ein pwrpas yw cynrychioli'r proffesiwn ar bob lefel yng Nghymru, ac rydym yn arwain trafodaethau contract gwasanaeth gofal sylfaenol optometreg cenedlaethol y GIG, ar ran y Pwyllgorau Optegol Rhanbarthol yng Nghymru.

Gwasanaethau'r GIG mewn practisau Optometreg ledled Cymru yn atal pobl rhag mynd yn ddall.

Cyn etholiadau'r Senedd 2026, mae Optometreg Cymru wedi nodi pum maes allweddol yr ydym yn credu bod yn rhaid i bleidiau gwleidyddol flaenoriaethu er mwyn sicrhau cynaliadwyedd ac effeithiolrwydd gwasanaethau optometreg ledled Cymru yn y dyfodol yn ystod tymor nesaf y Senedd.

1. Strategaeth Ddigidol ar gyfer Optometreg

Mae cleifion wrth wraidd popeth a wnawn. Bydd gwella diogelwch trwy rannu gwybodaeth am gleifion yn amserol ac yn gywir rhwng practisau a phob maes o'r GIG, boed yn ofal sylfaenol neu eilaidd, yn lleihau'r baich gweinyddol, yn gwella effeithlonrwydd, ac yn dal data yn well.

2. Symleiddio Deddfwriaeth Optometreg

Er gwaethaf diwygio contractau, mae deddfwriaeth optometreg yng Nghymru yn parhau i fod yn dameidiog gan achosi cymhlethdod, dryswch ac oedi wrth i welliannau gael eu deddfu. Mae symleiddio'r ddeddfwriaeth hon yn hanfodol i sicrhau bod gwasanaethau gofal llygaid yn effeithlon, yn hygyrch ac yn cyd-fynd ag anghenion gofal iechyd modern. Byddai set gyfunol o reoliadau yn sicrhau hyn.

3. Strategaeth genedlaethol y gweithlu ar gyfer y gweithlu optometreg yng Nghymru

Mae'r boblogaeth sy'n heneiddio a'r nifer cynyddol o gyflyrau llygaid yng Nghymru, gan gynnwys cataractau, glawcoma, a dirywiad macwlaidd sy'n gysylltiedig ag oedran, wedi gweld y galw am wasanaethau optometrig ac offthalmolegol yn cynyddu. Mae strategaeth genedlaethol y gweithlu ar gyfer optometreg, sy'n seiliedig ar fodelu gwasanaethau, yn hanfodol i fynd i'r afael â'r heriau presennol ac yn y dyfodol wrth ddarparu gofal llygaid. Mae angen gweithlu optometreg ar Gymru – o Gynorthwyr Optegol i Optometryddion sydd â lefelau uwch o gymwysterau – sy'n barod i gyflawni ar draws pob ardal o Gymru. Rhaid i'r strategaeth fynd i'r afael â materion gwledig ac ystyried atebion ar gyfer y dyfodol, megis cyfleoedd hyfforddi a phrentisiaethau.

4. Ymgych Addysg Gyhoeddus

Mae angen cynyddu ymwybyddiaeth o optometreg a'r gwasanaethau y mae'n eu darparu fel rhan o'r GIG. Mae hyn yn arbennig o bwysig ar gyfer gwasanaethau gofal llygaid brys a bydd yn sicrhau bod cleifion yn meddwl am optometreg yn gyntaf. Bydd hyn yn arbed teithiau diangen i bractis cyffredinol neu ofal brys, ac yn sicrhau bod cleifion yn cael triniaeth briodol yn gyflym ac yn ddiogel.

5. Cyllid ar gyfer optometreg yn unol â chontractwyr gofal sylfaenol eraill yng Nghymru

Rydym yn galw ar Lywodraeth nesaf Cymru i ddod â chynnydd ariannol optometreg gofal sylfaenol yn unol â'r rhai a gynigir mewn mannau eraill mewn gofal sylfaenol yng Nghymru a chyflwyno cynllun grant gwella adeiladau ar gyfer practisau optometreg i gefnogi'r gwaith o ddarparu gwasanaethau clinigol y GIG.